

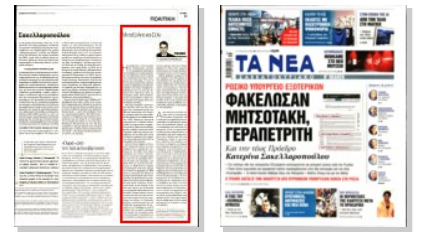
1. ΜΕΤΑΞΥ ΑΠΟ ΚΑΙ ΣΕΛΟ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/08/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 02/08/2025

Σελίδα: 29

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Μεταξύ Απο και Σέλο

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Η πρόσφατη επανέναρξη της διαδικασίας λύσεως του κουρδικού ζητήματος της Τουρκίας έχει αναζωπυρώσει και τη συζήτηση για την ηγεσία του κουρδικού πολιτικού κινήματος της Τουρκίας. Αν και το πολυσυλλεκτικό μοντέλο ηγεσίας παρέμενε δημοφιλές μεταξύ των κούρδων πολιτικών ακτιβιστών, δεδομένων και των συχνών διώξεων που υφίσταντο από τις τουρκικές Αρχές, δύο προσωπικότατες ξεχωρίζουν παρά τον επί μακρόν εγκλεισμό τους στις τουρκικές φυλακές.

Από τη μια υπάρχει ο Αμπντούλάχ Οτζαλάν (Απο, για τους οπαδούς του), ιστορικός ηγέτης του ΡΚΚ και εγκλειστος στις τουρκικές φυλακές από την επεισοδιακή σύλληψή του τον Φεβρουάριο του 1999. Παρά τον πολυετή εγκλεισμό του, ο Οτζαλάν εξακολουθεί να συγκινεί και να επηρεάζει μεγάλο τμήμα της κουρδικής κοινής γνώμης εντός και εκτός Τουρκίας, παρά τις εύλογες αμφιβολίες για το κατά πόσο είναι ελεύθερη η έκφραση της γνώμης του, όπως επικοινωνείται από τα φιλοκυβερνητικά μέσα.

Από την άλλη υπάρχει ο Σελαχάτν Ντεμιρτάς (Σέλο, για τους οπαδούς του), ο οποίος δεν ενεπλάκη μεν στο ΡΚΚ, ήταν όμως πρόεδρος του πλέον επιτυχημένου πολιτικού σχηματισμού που γέννησε το κουρδικό πολιτικό κίνημα της Τουρκίας, του ΗΔΡ. Υπό την ηγεσία του Ντεμιρτάς, το ΗΔΡ ήταν το πρώτο φιλοκουρδικό πολιτικό κόμμα που έσπασε το φράγμα του 10% κατά τις εκλογές του 2015 και εισήλθε πανηγυρικά στην τουρκική Βουλή προσελκύνοντας την ψήφο και πολλών φιλελεύθερων και αριστερών Τούρκων. Η επιτυχία όμως αυτή υπήρξε ένας από τους λόγους για τη στροφή της τουρκικής κυβερνήσεως στο Κουρδικό. Διακρινόμενος για τον αντιπολιτευτικό του λόγο και την πολιτική κριτική κατά του προέδρου της χώρας, ο Ντεμιρτάς βρέθηκε κατηγορούμενος για υπόθαλψη τρομοκρατίας. Η σύλληψή του τον Νοέμβριο του 2016 υπήρξε από τα πρώτα ορόσημα στη στροφή της Τουρκίας προς τον αυταρχισμό. Η καταδίκη και συνεχιζόμενη φυλάκισή του απο-

τελούν μαζί με αυτή του Οσμάν Καβάλα τις δύο πλέον ακραίες περιπτώσεις πολιτικής διώξεως αντιφρονούντων στην Τουρκία.

Ουδείς, βεβαίως, αναμένει από τον Οτζαλάν ή τον Ντεμιρτάς να αντιταχθούν επί της αρχής στην επανέναρξη μιας διαδικασίας η οποία υπόσχεται την ειρηνική λύση του Κουρδικού. Από την άλλη, η δυσπιστία επί των προθέσεων του κυβερνητικού συνασπισμού είναι κατανοητή, ίσως και δικαιολογημένη. Τι άλλαξε από το 2015, όταν η τότε ειρηνευτική διαδικασία εγκαταλείφθηκε και η τυφλή βία οδήγησε το Κουρδικό σε νέο αδιέξοδο;

Αυτό που έχει αλλάξει κυρίως είναι οι εσωτερικές πολιτικές ισορροπίες και η ανάγκη του κυβερνητικού συνασπισμού να εξασφαλίσει μέρος έστω της κουρδικής ψήφου για να διατηρήσει την πολιτική ηγεμονία. Είναι εντυπωσιακή η κυβερνητική προσπάθεια να προσφέρει πολιτική νομιμοποίηση στον Οτζαλάν και όχι στον Ντεμιρτάς, παρά το γεγονός ότι ο πρώτος είχε ηγηθεί ενός ένοπλου κινήματος εις βάρος της εδαφικής ακεραιότητας της Τουρκίας, ενώ ο δεύτερος δεν ενεπλάκη ποτέ σε πράξεις βίας, αλλά ανέπτυξε πολιτική δράση ηγούμενος ενός πολιτικού κόμματος και ως βουλευτής του τουρκικού κοινοβουλίου. Ο λόγος ίσως έγκειται στην εικαζόμενη ή εξασφαλισμένη συναίνεση του Οτζαλάν στα πολιτικά σχέδια του κυβερνητικού συνασπισμού για αναθεώρηση του Συντάγματος επί το αυταρχικότερον, σε συνδυασμό με την εκτίμηση ότι ο Ντεμιρτάς δεν πρόκειται ποτέ να συμβάλει σε αυτά. Για αυτό και δεν γίνεται λόγος για την απελευθέρωση του δευτέρου, ενώ ο στενός συνεργάτης και συντρόφισμος του Οτζαλάν, Βεϊσί Ακτάς, απελευθερώθηκε προ ημερών μετά 31 έτη εγκλεισμού, με την κυβέρνηση να δίνει σαφές μήνυμα για το τι μπορεί να επακολουθήσει.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπρίκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του **ΕΛΙΑΜΕΠ**